

Min barndom på Dale gamleheim

av Marta Hauge Brudvik

Min barndom på Dale startet 5. februar 1931. I 1932 var Dale gamleheim ferdig i Nestevegn. Min mor som var jordmor fikk leilighet der i 2. etasje. Der fikk vi mange gode år: vi hadde ikke familie på Dale, men vi fikk ett godt forhold til de eldre og betjeningen. Den 12. juni 1936 ble min søster Gudveig født.

Vi hadde fin utsikt til kirken som lå ved siden av oss. Vi fikk en nærhet til den gjennom barnedåp, konfirmasjon og brylluper.

Rundt huset ble det lagt gangvei, smijerns gjerder, porter, søyler, plener, beplantning, hekker, trær og bærtrær. I bakken bak huset vokste det ville jordbær som vi tredde på «strå». Det av markedsgrøde som ble sådd, ble plukket inn om høsten og brukt i husholdningen.

Berta Hauge med døtrene Gudveig til venstre og Marta til høyre.

Utlånt av Marta Hauge Brudvik.

Stokke Fosse og Ingeborg Ringstad Salhus Sælen. I krigen opprettet helselaget fødestue i det rommet og min mor tok i mot tre barn der, Astrid Hesjedal Sjursen, Reidun Kvamme Visnes og Agnar Sellevold.

Det var et rom hvor alle døde på Dale sine kister ble satt inn frem til begravelsesdagen kom.

Jeg vandrer vider opp til første etasje hvor det store velutstyrte kjøkkenet lå. Der var heis som tok med alt av mat til etasjene og alle de moderne hjelpemidler som var den gangen.

Inga Farestveit frå Voss var den første bestyrerinne. Hun var dyktig og hadde en god stab med seg. Hun hadde stue og soverom. Sykepleiersken hadde et rom. Den første var søster Gudrun Kalland fra Haugesund.

Kjøkkenet var stort og det var ikke lite mat som ble laget der. Alle som ikke klarte å gå og spise fikk maten opp med heisen. De andre spiste i spisesalen. Jeg husket julaften da var vi buden ned i spisesalen etter at vi hadde hatt middag og fått julegaver hos oss selv. Vi gikk rundt juletreet, det ble servert kaffi, brus, frukt og vi hadde julekaker. Johannes Stokke var vår prest, han og hans kone var også med.

Tannlege hadde kontor og venterom i den etasjen. Der var «røykarane», det stod det på døra. Der mannfolka møttes og hadde nok mang en prat. Hovedinngangen lå også der med trappen utenfor.

Vi flyttet inn i andre etasje i en fin leilighet. Der var det en lang korridor med kjøkken, heis, bad og toaletter. Vi hadde dør fra leiligheten til den store korridoren. Vi hadde også inngang på baksiden av huset til vår etasje. Jeg husker noen som bodde i andre etasje, Marta og Edvard Grøslund, Rasmus Rønhovde, Kari Valestrand, Henrik Breistein, Anna Skorve, Else Førland, Anna og Ole Hesjedal og Sigrid Øye med en søster.

Min mor var tidlig oppe om morgenen for å pleie sine pasienter. Da kokte hun kaffi på en liten kjele og gikk rundt til de eldre på vår gang med en kopp kaffi og en sukkerbit før frokost til de som var tidlig våkne. Jeg var med i blant.

Det hadde ikke flagg på huset første 17. mai. Da kjøpte min mor flagg som gave i 1933. Det ble hengt opp flaggstang utenfor Anna og Ole Hesjedal sitt vindu hvor Ole siden hadde oppdraget å heise det ved alle forskjellige anledninger.

På loftet bodde det damer som gikk i fabrikk. Jeg husker Margrete Træen og Kristina Grøslund, Alisa Bolstad med sine ansatte i butikken hennes.

Det var tørkeloft til klesvasken som kom fra kjelleren, elektrisk rulle og til det som skulle strykes og repareres. Det var et oppbevaringsrom til klær til de forskjellige årstider.

«Brøkjen» som også ble beboer på heimen sin lirekasse stod der. Nå har den fått plass nede i stuen i første etasje til minne om han som brakte så mye glede på Dale.

Så kom det en tid at vi bestemte oss for å flytte fra gamleheimen til privat bolig. Årene gikk og vi min mor blev eldre. Min søster og jeg var flyttet hjemmefra for lengst. Hun fikk leilighet i det nye Daletunet og trivdes godt der. Hun kom siden på gamleheimen igjen der hun startet. Der døde hun 103 år gammel etter ett langt og godt liv på sitt kjære Dale.

Hun var så glad i betjeningen. Mange av dem hadde hun «tatt imot» når de kom til verden, også deres barn. Det ble sagt at flagget som hun gav til Dale gamleheim i 1933 ble heist på begravelsesdagen Det kan jeg ikke bekrefte.